

Informații privind cancerul mamar

Printre cele mai frecvente simptome ale CGM se enumeră apariția unui nodul sau a unei zone de țesut îngroșat, nedureroase, la nivelul sânului, cu margini neregulate, însă există cazuri în care tumorile sunt moi și rotunjite, chiar și dureroase. Din acest considerent, important este ca la orice modificare a sânilor sau nodul nou apărut, să se intervină cu verificarea specialistului cu experiență în diagnosticarea bolilor glandei mamare.

Printre alte simptome manifeste ale cancerului de sân specificăm:

- Tumefierea (umflarea) totală sau parțială a unui sân, în special în cazul în care aceasta apare pe o singură parte (chiar dacă nu se simte niciun nodul distinct);
- Rash (iritație), încrețirea pielii sau apariția unei cruste la nivelul sânului;
- Retracția pielii la nivelul unei zone a sânului;
- Apariția unei senzații de durere în oricare dintre sâni, la nivelul mamelonului sau în zona axilei, fără a fi legate de menstruație;
- Rash (Iritație) în jurul mamelonului sau apariția unei cruste la nivelul mamelonului (unele femei descriu această crustă ca fiind similară cu textura cojii de portocală);
- Retragerea mamelonului spre interior;
- Secrețiile mamelonare (altele decât laptele matern) apărute spontan, hemoragice sau incolore, în special cele unilaterale.

Pentru asigurarea controlului CGM, OMS promovează elaborarea și realizarea programelor naționale cuprinzătoare de control al cancerului sau integrate în programele de control al bolilor netransmisibile ori cu alte probleme conexe, care implică prevenirea, depistarea precoce, diagnosticarea și tratamentul, reabilitarea și îngrijirea paliativă.

Creșterea gradului de conștientizare a opiniei publice cu privire la problema cancerului de sân și mecanismele de control, precum și promovarea unor politici și programe adecvate, reprezintă strategiile-cheie ale controlului cancerului mamar pe bază de populație. Relevant este controlul factorilor de risc specifici cancerului de sân modificabili, precum și prevenirea eficientă integrată a bolilor netransmisibile, care promovează regimul alimentar sănătos, activitatea fizică și controlul consumului de alcool, excesului de greutate și a obezității, ar putea avea un impact în reducerea incidenței cancerului de sân pe termen lung.

Pentru depistarea precoce în stadiile incipiente o importanță primordială revine screening-ului, care conform Programul Național de Control al Cancerului pentru anii 2016-2025, trebuie să sporească cu 25% rata de depistare precoce a cancerului în stadiile I și II până în anul 2025, realizat prin metode, precum autoexaminarea, examinarea clinică, realizată de către medicul de familie, medicii ginecologi, USG

glandelor mamare și mamografia. În cazul depistării unor devieri structurale la sân pacienta este îndreptată (Formularul 027/e „Screening”) pentru consultație la medicul mamolog oncolog.

În ultimii 5 ani, în cadrul programelor profilactice, numai 15,7% - 21,2% din bolnave au fost depistate la controalele profilactice.

În cadrul activităților de comunicare și informare vor fi utilizate următoarele mesaj cheie:

- Detectarea precoce, pentru a îmbunătăți rezultatul cancerului mamar și supraviețuirea, rămâne piatra de temelie a controlului cancerului mamar.
- Cancerul de sân este cancerul de top la femei din întreaga lume și crește în special în țările în curs de dezvoltare în care majoritatea cazurilor sunt diagnosticate în stadii tardive.